

חוזר מקצועי
תל אביב 02/03/2014

לכבוד
לקוחות המשרד
א.ג.נ.,

הנדון: עדכון לשיעור הריבית לפי סעיף 3(ט) ו-3(י) לפקודה – הלוואות לצדדים קשורים

1. סעיף 3(ט) לפקודה

הוראות סעיף 3(ט) לפקודת מס הכנסה (להלן "הפקודה") קובעות כי אדם שמימש זכות לרכישת נכס או שירות במחיר נמוך ממחיר השוק, או שקיבל הלוואה בלא ריבית או בריבית בשיעור נמוך משיעור הריבית שקבע לעניין זה שר האוצר בתקנות, יראו את ההפרש כהכנסה בידיו, כדלקמן:

- א. בזכות או בהלוואה שניתנו לעובד ממעבידו – כהכנסת עבודה.
- ב. בזכות או בהלוואה שקיבל אדם ממנו שהוא מספק לו שירותים – כהכנסה לפי סעיף 2(12) לפקודה, אלא אם כן הוכח שניתנו ללא קשר עם השירותים שסיפק.
- ג. בזכות או בהלוואה (שפסקאות א ו-ב שלעיל אינן חלות עליה) שקיבל בעל שליטה, או קרובו, מחברה בשליטתו – כהכנסה לפי סעיף 2(4) לפקודה. בעניין זה, במסגרת תיקון 185 לפקודה (שפורסם ברשומות ביום 11.8.2011), נקבע בין היתר, כי הוראות פסקה זו לא יחולו על הלוואה שקיבל בעל שליטה שהוא חבר בני אדם שאינו חברה משפחתית או חברה שקופה.

שר האוצר רשאי לקבוע את דרך חישוב ההפרש האמור ואת דרך חישובו.

תקנות מס הכנסה בדבר קביעת שיעור ריבית לעניין סעיף 3(ט) לפקודה

בתקנות לקביעת שיעור הריבית המינימלית לעניין סעיף 3(ט) לפקודת מס הכנסה, נקבע מנגנון לעדכון שנתי של שיעור הריבית, בהתאם לשיעור העלות הכוללת הממוצעת לאשראי הלא צמוד הניתן לציבור על ידי הבנקים שמפרסם בנק ישראל לפי ההגדרה "שיעור עלות האשראי המרבי" בסעיף 5 לחוק הסדר הלוואות חוץ בנקאיות, התשנ"ג-1993, שפורסם לאחרונה בסמוך לפני חודש דצמבר של שנת מס קודמת.

שר האוצר פרסם ברשומות ביום 6.1.2014 את שיעור הריבית המעודכן וקבע כי שיעור הריבית לעניין סעיף 3(ט) לפקודת מס הכנסה לשנת המס 2014 יהיה 4.31%.

כחריג, נקבע בתקנה 2(ב) לתקנות, כי לגבי הלוואה שניתנה לעובד ממעביד שאינו חבר בני אדם שהעובד הוא בעל שליטה בו, שיעור הריבית לעניין סעיף 3(ט) יהא שיעור עליית המדד, ובלבד שסך יתרונות קרן ההלוואות של העובד בתקופת הזקיפה אינו עולה על 7,800 ₪ (בשנת 2014).

2. סעיף 3 (י) לפקודה

הוראות סעיף 3(י) לפקודה קובעות כי אדם שנתן הלוואה שנרשמה בפנקסי חשבונות שנוהלו לגבי הכנסה שלגביה היו חייבים לנהל פנקסים לפי שיטת החשבוונאות הכפולה או חבר בני אדם שנתן הלוואה, וההלוואה היא בלא ריבית או בריבית נמוכה משיעור שקבע לעניין זה שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יראו את הפרש הריבית כהכנסה לפי סעיף 2(4) בידי נותן ההלוואה ובלבד שמתקיימים יחסים מיוחדים בין נותן ההלוואה לבין מקבל ההלוואה; לעניין זה:

"ריבית" – לרבות הפרשי הצמדה;

"הלוואה" – לרבות כל חוב שאיננו אחד מאלה:

- (1) חוב של לקוחות או חוב של ספקים בשל שירותים או נכסים;
- (2) הלוואה שנתן מוסד ציבורי, כהגדרתו בסעיף 9(2) לפקודה לשם מטרתו הציבורית;
- (3) הלוואה שהיא עסקה בינלאומית כמשמעותה בסעיף 85א;
- (4) הלוואה שאינה צמודה למדד כלשהו ואינה נושאת ריבית או תשואה כלשהי, שנתן חבר בני אדם לחבר בני אדם שבשליטתו כנגד שטר הון שהונפק לתקופה של חמש שנים לפחות, ובלבד שההלוואה אינה ניתנת לפירעון לפני תום התקופה האמורה והפירעון נדחה בפני התחייבויות אחרות וקודם רק לחלוקת עודפי הרכוש בפירוק;
- (5) שטרי הון ואגרות חוב שהנפיק חבר בני אדם אחר, בתנאים הקבועים בפסקה (5) שבהגדרה "נכסים קבועים" שבתוספת ב' לחוק תיאומים בשל אינפלציה עד יום כ"ח באדר א' התשס"ח (5 במרס 2008), שהיו נכס קבוע בידי נותן ההלוואה, לפי חוק תיאומים בשל אינפלציה, ביום כ"ב בטבת התשס"ח (31 בדצמבר 2007), או שהיו נכס קבוע בידי נותן ההלוואה במועד החל בתקופה שמיום כ"ג בטבת התשס"ח (1 בינואר 2008) עד יום כ"ח באדר א' התשס"ח (5 במרס 2008), אילו הוראות חוק תיאומים בשל אינפלציה היו חלות לגבי אותה תקופה;
- (6) הלוואה שנתן אדם עד יום כ"ב בטבת התשס"ח (31 בדצמבר 2007) שנרשמה בפנקסי חשבונות שנוהלו לגבי הכנסה שלגביה לא היו חייבים לנהל פנקסים לפי שיטת החשבוונאות הכפולה, והוראות פרק ב' לחוק תיאומים בשל אינפלציה לא יחולו בקביעתה;

תקנות מס הכנסה בדבר קביעת שיעור ריבית לעניין סעיף 3(י) לפקודה

שיעור ריבית זה מתעדכן מידי שנת מס ויעמוד על 75% משיעור העלות הכוללת הממוצעת לאשראי הלא צמוד, הניתן על ידי הבנקים, כפי שיפורסם על ידי בנק ישראל בסמוך לפני חודש דצמבר של שנת המס הקודמת. על פי התקנות שר האוצר פרסם ברשומות ביום 6.1.2014 את שיעור הריבית המעודכן וקבע כי שיעור הריבית המינימאלי לעניין סעיף 3(י) לפקודה יהיה 3.23% לשנת המס 2014.

הערה: אין להזדקק לתוכן חוזר זה מבלי לקבל עצה מקצועית מתאימה שכן אין מטרת החוזר אלא להפנות את תשומת הלב לאמור בו.

בכבוד רב,
גרינברג זבליק
רואי - חשבון